

Одеський національний медичний університет
Факультет медичний
Кафедра хірургії з післядипломною підготовкою

Сілабус курсу
ВИРОБНИЧОЇ ПОЛІКЛІНІЧНОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ «ХІРУРГІЯ. (ГРУДНА, СЕРЦЕВА, ЕНДОКРИННА ХІРУРГІЯ)»

Обсяг	1,5 кредиту / 45 годин
Семестр, рік навчання	IX-X семестр, 5-й рік навчання
Дні, час, місце	Згідно до розкладу на базах кафедри хірургії: Центр реконструктивної та відновної медицини, вул. Тіниста, 8
Викладач (-і)	Всі викладачі кафедри. Зав. кафедри Володимир Грубнік, д.мед.н., професор
Контактний телефон	0980310300
E-mail	vladimir.grubnik@onmedu.edu.ua
Робоче місце	Учбові кімнати кафедри хірургії: вул. Тіниста, 8
Консультації	<i>Очні консультації:</i> середа з 15.00 до 17.00; субота з 9.00 до 13.00 <i>Онлайн консультації:</i> середа з 15.00 до 17.00; субота з 9.00 до 13.00 через <i>MS Teams, Zoom</i>

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися через очні зустрічі. У разі переходу на дистанційне навчання комунікація зі здобувачами буде здійснюватися за допомогою E-mail, та програм: Microsoft Teams, Telegram та Viber.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної практики є визначення методів медичних маніпуляцій та процедур, транспортування хворих, проведення трансфузії компонентів донорської крові, Застосовувати заходи з профілактики виникнення і розповсюдження внутрішньо лікарняної інфекції.

Пререквізити курсу: анатомії людини – визначення топографо-анатомічних взаємовідносин органів і систем організму; мікробіології: вірусології та імунології – інтерпретування біологічної властивості патогенних та непатогенних мікроорганізмів; хірургії – надавати невідкладну перед лікарську медичну допомогу при найбільш поширених хірургічних захворювань.

Постреквізити курсу: формування вміння застосовувати знання з хірургії в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

Мета курсу – полягає у досягненні основних кінцевих цілей, визначених у освітньо-професійній програмі підготовки магістрів зі спеціальності 222 «Медицина» і є основою для побудови змісту практичної підготовки. На

підставі кінцевих цілей сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети проходження практичної підготовки. Кінцеві цілі практичної підготовки з догляду за хворими:

1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації під час догляду за хворими терапевтичного та хірургічного профілів.

2. Демонструвати володіння навичками організації режиму і догляду за хворими з різними захворюваннями хірургічного профілю, виконувати необхідні медичні маніпуляції..

Завдання практики:

- визначити методи діагностики, алгоритм консервативного та оперативного лікування хірургічних захворювань травної системи, серцево-судинної та дихальної систем в залежності від виникнення та особливостей їх клінічних проявів;
- засвоїти диференціальну діагностику захворювань органів черевної порожнини, поза очеревинного простору та грудної клітки;
- визначити принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих з хірургічною патологією;
- ідентифікувати сучасні методи діагностики та лікування, післяопераційного нагляду та реабілітації хірургічних захворювань;
- засвоїти фактори ризику виникнення ускладнень захворювань травної системи серцево-судинної та дихальної систем;
- трактувати результати лабораторного та інструментального дослідження травної системи, серцево-судинної та дихальної систем;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у хірургії;
- здійснювати прогноз життя та працездатності при хірургічних захворюваннях травної системи серцево-судинної та дихальної систем;
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених хірургічних захворювань травної системи, серцево-судинної та дихальної систем;
- демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці хірургічних хвороб;
- надавати невідкладну медичну допомогу при ургентних захворюваннях травної системи, серцево-судинної та дихальної систем.

Очікувані результати

ПРН3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за

списком 2).

ПРН7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН8. Визначити головний клінічний синдром або симптом, яким обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН15. Організувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.

ПРН17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.

ПРН19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

ПРН24. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН30. Визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду (діти, вагітні, працівники, професії яких передбачають обов'язковий диспансерний огляд).

ПРН31. Визначати тактику ведення осіб, хворих на хронічні інфекційні хвороби, що підлягають диспансерному нагляду.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі практичних занять (30 годин), організації

самостійної роботи здобувачів (15 годин). Передбачено проведення індивідуальних та групових консультацій по вивченню практичних навичок у кабінеті практичних навичок.

Зміст навчальної практики

Тема 1. Рани.

Визначення. Класифікація. Стадії ранового процесу. Класифікація гнійної інфекції м'яких тканин. Принципи лікування гнійних ран. Гнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини, їх діагностика та лікування в умовах поліклініки. Гнійні запалення клітковинних просторів. Особливості перебігу і принципи лікування гнійної інфекції м'яких тканин обличчя. Особливості клініки та лікування запальних процесів у хворих, що страждають на цукровий діабет. Методи хірургічних операцій та дренивання гнійних порожнин в умовах поліклініки. Профілактика запальних захворювань м'яких тканин.

Тема 2. Опіки, електротравма, променеві ураження, відмороження.

Класифікація опіків. Етіологія опікових травм, значення сприяючих факторів. Механізм місцевих і загальних змін в організмі при опіках, в тому числі хімічних і електричних травм. Діагностика і лікування різних періодів опікової хвороби. Коефіцієнт Франка і його використання. Значення визначення площі опіку. Ускладнення опікової хвороби, її лікування, профілактика. Класифікація відмороження та загального замерзання. Клініка та діагностика відмороження. Надання першої допомоги при відмороженні та замерзанні. Місцеве та загальне лікування відмороження і замерзання. Особливості електротравми (клініка, діагностика, перебіг, надання першої допомоги, лікування).

Тема 3. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин.

Фурункул, карбункул, гідраденіт, абсцес, флегмона, мастит, бешиха, лімфангоїт, лімфаденіт, парапроктит. Етіологія, патогенез, діагностика. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Спеціальні методи дослідження. Методи консервативного та хірургічного лікування в умовах поліклініки .

Тема 4. Некрози. Гангрени. Виразки. Свищі.

Етіологія, патогенез. Класифікація, Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Спеціальні методи дослідження. Методи консервативного та хірургічного лікування в умовах поліклініки.

Тема 5. Гостра анаеробна (клостридіальна і неклостридіальна) інфекція.

Етіологія, патогенез, діагностика. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Спеціальні методи дослідження. Методи консервативного та хірургічного лікування в умовах поліклініки.

Тема 6. Алгоритм виконання функціональної проби Броуди-Троянова- Тренделенбурга на виявлення неспроможності клапанів поверхневих вен, неспроможності клапанів перфорантних вен нижніх кінцівок.

Тема 7. Алгоритм виконання функціональної маршевої проби(проба Дельбе-Пертеса) на виявлення прохідності глибоких вен нижніх кінцівок.

Тема 8. Алгоритм виконання функціональної проби Опеля при облітеруючому атеросклерозі судин нижніх кінцівок.

Тема 9. Алгоритм виконання накладення джгута при ушкодженнях магістральних артерій та вен кінцівок

Тема 10. Алгоритм виконання місцевої провідникової та інфільтраційної новокаїнової анестезії.

Тема 11. Алгоритм тампонади рани за Мікулічем. Правила оформлення карт амбулаторного хворого.

КП.

Перелік рекомендованої літератури

Основна :

1. Півторак В. І., Кобзар О.Б. Клінічна анатомія та оперативна хірургія: підручник для ВМНЗ III—IV р.а.: Том 1, 2021
2. Березницький Я. С. Хірургія: підручник для ВМНЗ IV р.а.: Рекомендовано вч. Радою ДЗ “Дніпропетровська медична академія МОЗ України, 2020. 528 с.
3. Хірургія: навч. посіб. / Грубник В.В., Ковальчук Л.Я., 2020. 544 с.
4. Кондратенко П.Г., Русін В.І. Хірургія: підручник для ВМНЗ III—IV р.а.: Том 1. Рекомендовано вч. радою Донецького нац. мед.ун-ту, 2019. 704 с.
5. Сабадишин Р. О., Рижковський В. О. Хірургія. Спеціальна хірургія: підручник для ВМНЗ I—III р.а.: Том 2. Рекомендовано науково-метод. радою Рівненськ. держ. баз. мед. коледжу, 2018. 608 с.

Додаткова

1. Загальна хірургія: базовий підручник [для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації] / за ред. М. Д. Желіби, С. Д. Хімича ; М. Д. Желіба, С. Д. Хімич, І. Д. Герич та ін. - 2-ге вид., випр. Київ: Медицина, 2016. 448 с.
2. Оперативна хірургія та топографічна анатомія : [підручник для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації] / за ред. М. П. Ковальського ; Ю. Т. Ахтемійчук, Ю. М. Вовк, С. В. Дорошенко та ін. - 3-тє вид., випр. Київ: Медицина, 2016. 503 с.
3. Хірургічні хвороби: підручник для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид., випр. Затверджено МОН / За ред. П.Д. Фоміна, Я.С. Березницького. Київ, 2017. 408 с.

ОЦІНЮВАННЯ

При навчанні використовуються різні форми контролю занять з даної навчальної практики (усна, письмова, комбінована, тестування, практичні навички тощо). Результати академічної успішності здобувачів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 200-бальною та шкалою ЄКТС й мають стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань:

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички. Відмінно інтерпретує данні клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички. Добре інтерпретує данні клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.

Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під та інтерпретує данні клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички.

Здобувач допускається до КПП за умови виконання вимог наскрізної робочої програми практики та в разі, якщо за поточну діяльність він отримав не менше 3,00 балів.

Оцінювання результатів практики здобувачів під час підсумкового контролю – комплексного практичного іспиту(КПП).

Методика проведення підсумкового контролю у формі КПП є уніфікованою та передбачає використання стандартизованих форм. Кількість практичних навичок, які виносяться на КПП, відповідає кількості профілів виробничої практики на відповідному курсі за відповідною ОПП .

Оцінювання здобувача проводиться за чек-листом. Під час КПП, здобувач отримує білет, а екзаменатори використовують чек - лист до відповідного білету з еталонними відповідями та визначають, які обов'язкові складові відповіді було виконано або не виконано здобувачем.

Кожному пункту алгоритму, залежно від складності, присвоюється певна кількість балів. Питома вага (кількість балів) кожного пункту може бути різною - залежно від кількості пунктів та складності виконання конкретного пункту. Деякі сценарії можуть мати критичні точки, при невиконанні яких завдання вважається невиконаним. При формуванні пунктів чек-листу повинні бути виключені двоякість розуміння.

. При виконанні здобувачем певних дій, він може отримати "мінус бали", а саме:

№	Критерій оцінювання	Бал
1.	Нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	- 5
2.	Друга нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	- 5
3.	Третя нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	-5
4.	Четверта нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	- 5
5.	Більше 4-х нерегламентованих дій	- 20
6.	Небезпечна дія (яка неминуче приведе до погіршення стану пацієнта)	- 20
7.	Неприпустима поведінка	- 20
8.	Пошкодження сіммуляційного обладнання або інвентаря	- 20

Максимальна оцінка за виконання завдання на одній станції становить 100 балів. КПП вважається складеним, якщо здобувач набрав не менше 60% від максимальної кількості балів на кожній станції.

Загальна оцінка за КПП складається як середньо арифметична всіх отриманих оцінок за всі профілі.КПП проводиться в Навчально-виробничому комплексі інноваційних технологій навчання, інформатизації та внутрішнього моніторингу якості освіти Університету в період екзаменаційних сесій наприкінці семестру (осіннього та весняного) згідно з розкладом.

Самостійна робота здобувачів.

№	Назва теми / види завдань	К-ть годин
1	Підготовка до практичного заняття 1-2. Рани. Визначення. Класифікація. Рановий процес. Лікування	2
2	Підготовка до практичних занять 3-4. Опіки, електротравма, променеві ураження, відмороження.	1
3	Підготовка до практичних занять 5-6. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: фурункул, карбункул, гідраденіт, абсцес, флегмона, мастит, бешиха, лімфангоїт, лімфаденіт, парапроктит.	2
4	Підготовка до практичних занять 7-8. Некрози. Гангренни. Виразки. Свищі. Класифікація, визначення, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	1
5	Підготовка до практичного заняття 9. Гостра анаеробна (кlostридіальна і некlostридіальна) інфекція: емфізематозна, набряково-токсична, флегмонозна, гнилісна. Класифікація, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	1
6	Підготовка до практичного заняття 10. Алгоритм виконання функціональної проби Броуди-Троянова-Тренделенбурга на виявлення неспроможності клапанів поверхневих вен, неспроможності клапанів перфорантних вен нижніх кінцівок.	1
7	Підготовка до практичного заняття 11. Алгоритм виконання функціональної маршевої проби(проба Дельбе-Пертеса) на виявлення прохідності глибоких вен нижніх кінцівок.	1
8	Підготовка до практичного заняття 12. Алгоритм виконання функціональної проби Опеля при облітеруючому атеросклерозі судин нижніх кінцівок.	1
9	Підготовка до практичного заняття 13. Алгоритм виконання накладення джгута при ушкодженнях магістральних артерій та вен кінцівок	1
10	Підготовка до практичного заняття 14. Алгоритм виконання місцевої провідникової та інфільтраційної новокаїнової анестезії.	1
11	Підготовка до практичного заняття 15. Алгоритм тампонади рани за Мікулічем. Правила оформлення карт амбулаторного хворого.	1
12	Підготовка до КПП	2
	Усього годин	15

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання виконуються своєчасно, готуватись щоденно. За невчасне виконання завдання здобувач отримує незадовільну оцінку. Перескладання заняття здійснюється згідно графіку відробок.

Політика щодо академічної доброчесності:

- Здобувач повинен самостійно виконувати домашні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю, завдання Крок-2.
- Покладатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок інших авторів

Політика щодо відвідування та запізень: Для отримання задовільної оцінки є обов'язковим відвідування і робота під час аудиторних занять. Запізнення здобувача дозволяється не більше ніж на 10 хвилин.

Мобільні пристрої: на занятті можна користуватись мобільними пристроями з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії:

Під час знаходження в аудиторії важливі: повага до колег; толерантність до інших; сприйнятливність та неупередженість; здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки (під час дискусій); ретельна аргументація своєї думки; дотримання етики академічних взаємовідносин.